

[Frode Jakobsen.]

nedkæmpningen af czekerne; udviklingen i Tjecoslovakiet også den dag i dag viser det. Fire kommunistiske lande har mere eller mindre frigjort sig af Sovjet, og i de fire lande, som har været tvunget til at gøre bød-deltjeneste for Sovjet, er folkene i dag op-rørt over deres egne regeringer. Det er store perspektiver, hvis det, som man virkelig ønsker, er frihed til folkene i Østeuropa. Men hvad har man at sige til det? Bare styr-kelse af NATO. Men det er begrebsforvirring, for hvad enten man er for et stærkere NATO eller ej, er det begrebsforvirring at anven-de det som svaret på overgrebet over for Tjecoslovakiet, for NATO kan aldrig bruges til andet end til at standse en russisk aggres-sion mod vest. Men det er jo ikke det, der er aktuelt; det er der ingen der drømmer om, ikke nogen, som har deres fornufts fulde brug. NATO kan derimod aldrig bruges til at bringe større frihed til folkene i øst, men det er det, som er det vigtigste i dag, også det vigtigste, hvis det er vores sikkerhed, vi tænker på. Tværtimod kan en betoning af det militære betyde, at det bliver instru-mentet til at knægte frihedsbestræbelserne i øst, det kan blive den hjælp, som de russiske og polske konservative har brug for til at sikre deres egen sejr over for dem, der råber på frihed i Polen og Sovjet.

Der er stærke kræfter i gang for friheden i Sovjet, i Østeuropa, de kan ikke standses, i hvert fald ikke af russerne, men måske af os ved en forkert politik. Det er de kræfter, vi skal hjælpe, det er dem, vi skal knytte tråden til. I stedet bare at tale om et stærkere NATO, det er at give magthaverne i øst ret over for dem, der kræver mere demokrati.

Der er nogen uklarhed omkring en ved-tagelse i NATOs permanente råd i Bruxelles, altså en vedtagelse, som den danske rege-ring har et medansvar for. Ifølge Berlingske Tidende for den 9. oktober i år kræver denne resolution stærkere, mere moderne, mere effektive våben til NATO som svar, udtryk-keligt som svar på det, der er sket i Tjeko-slovakiet. Endvidere meddeler Berlingske Ti-dende for den 18. oktober i år under en stor overskrift: Danmarks ja til et styrket NATO, at den danske regering nu har givet tilslutning til den indstilling. Det er derfor,

jeg ikke kan forstå den radikale ordførers store tilfredshed med regeringens klare standpunkt i denne sag, hvis det ikke var en professionel tilfredshed, altså en ordfører-tilfredshed. Vi har kun avisreferater, og jeg håber, at udenrigsministeren kan skabe klar-hed. Især håber jeg på, at regeringen, som synes at være gået med til det her, vil be-sinde sig, før vi endeligt og offentligt skal tage stilling på NATOs ministerrådsmøde i november.

Jeg ved godt, at når man ikke først og fremmest stoler på kanoner, så er der nogle, der kalder det defaitisme, men det er da lige omvendt. Under de nuværende forhold i verden bare at se hen til NATO, det er i virkeligheden defaitisme, for NATO kan højst bruges til at sikre frihed, hvor den eksisterer, men aldrig til at udbrede friheden videre. At lide på NATO i den situation, det er at grave sig ned i nogle skyttegrave og vogte friheden bag de grøfter og samtidig sælge friheden, de andres frihed, på den anden side af de skyttegrave. Fremstød for frihed i Europa kan ikke nås ved våben, men kun ved politik.

Her er der grund til at spørge efter rege-ringens linje, især efter de radikales. Et led i afspændingen har hele tiden været, om man kunne skabe øget tryghed med hensyn til Polens grænser. De radikale havde engang en klar linje. De forlangte af den socialdemo-kratiske regering, at den skulle fremsætte et dansk synspunkt over for Tyskland. Hvor er den blevet af, den linje? Nu svares der tværtimod, at hverken den polske eller den russiske regering er synderlig interesseret i vor anerkendelse af Oder-Neisse grænsen. Det tror jeg faktisk er rigtigt, for jeg tror, at både de polske magthavere og de russiske magthavere tværtimod ønsker, at det er Sovjetunionen, der skal stå alene som den, der garanterer Polen, for på den måde sikrer Sovjet sin magtposition i Polen, og på den måde sikrer den polske regering sin magt-position over for farlige liberaliserende kræf-ter. Det skal nok være rigtigt, men det kan da ikke være vores opgave også at konsoli-dere magthaverne inden for det kommuni-stiske diktatur.

Jeg mener heller ikke, at selve spørgsmålet DDR kan blive ved med at være noget, man ikke må røre ved. Også jeg anser Tysklands